

Mesilaste parasitoloogilised uuringud

ANALÜÜSIMEETODID

Analüüs	Materjal	Metoodika	Osakond
<i>Varroa</i> lestade määramine	Langetis, haue, mesilased	5DB-TJ-13	Bakterioloogia-patoloogia
<i>Varroa</i> lestade arvuline määramine	Mesilased		
<i>Nosema</i> spp. määramine			
<i>Nosema</i> spp. spooride arvuline määramine			
<i>Acarapis woodi</i> määramine			
<i>Malpighamoeba mellificae</i> määramine		5DB-TJ-65*	
Kärje-, haudme- ja mesilaste kahjurid	Putukad ja muud leiud mesilastarust	5DB-TJ-39*	

* akrediteerimata

ANALÜÜSE TEOSTAV LABORATOORIUM

Kreutzwaldi 30, Tartu

PROOVIDE VÕTMINE, SÄILITAMINE JA SAATMINE

Proovide võtmine ja pakkimine.

- Iga analüüsi jaoks võetakse just selleks uuringuks sobiv proov.
- Varroa lestade uuringuks
 - Haudmeproovid: sobib paremini lesehaue - kui see pole saadaval, siis töomesilase haue.
 - Mesilaste proovid (eraldi proov iga taru kohta): ülevaate saamiseks on soovitatav koguda vähemalt 10% peredest.
- Akarapi(d)ooosi uuringuks on proovi võtmiseks parim aeg varakevadel pärast talvitumist, kuna nakkustase varieerub aasta lõikes. Prooviks võetakse vanemaid töomesilasi, kliiniliste haigustunnustega (roomavad, lennuvõimetud kuni 3 meetri kaugusel tarust)
- Nosema uuringuks: vanemad töomesilased lennulaualt, vältida proovi võtmist noortelt mesilastelt.
- Analüüsideks ei sobi kaua surnuna olnud (enam kui 2-3 päeva) ja kuivanud mesilased.

Uurimis-materjal	Kogus (vähemalt)	Kirjeldus
Haudmekärg	≥ 20 cm ²	Võimalikult palju haigeid ja surnud vastseid sisaldav või värvi muutnud osa lõigatakse välja. Pakitakse paberisse/paberkotti ning pannakse puust või kartongist karp. NB! Mitte võtta meekärge.
Mesilased**	≥ 60 tk	Kogutakse meeraamidelt sobivasse laia avaga kindlalt suletavasse proovinõusse.
Mesilased (<i>Varroa</i> lestade arvuliseks määramiseks)	200-250 tk pere kohta (ligi teeklaasi täis)	Proov võetakse vähemalt kolme kaanetatamata haudmega raami mõlemalt küljelt ning pannakse sobivasse laia avaga kindlalt suletava kaanega proovinõusse.

		Mesilased surmatakse sügavkülmutades (proovinõu pannakse vähemal 24 h -20°C juurde sügavkülma) ja hoitakse kuni laborisse saatmiseni külmutatuna. Alternatiivselt võib proovi hoida ka ca 4°C juures saatmiseni
Langetis	≥ pool teeklaasi (100-200 ml).	Võetakse tavaliselt pärast puhastuslendu või mesilasperede esimesel läbivaatusel. Pakitakse pappkarpi, paberkotti või kaanega suletavasse karpi/proovinõusse.
Putukad	x	Kogutakse proovinõusse, mis pannakse vähemal 24 h -20°C juurde sügavkülma.

Proovide märgistamine ja kaaskiri

Proovinõud ja pakendid on väliselt puhtad. Proovid märgistatakse selgelt ja üheselt mõistetavalt. Koos proovidega saadetakse laborisse korrekselt täidetud ja piisavalt infot sisaldav kaaskiri mesila proovide uurimiseks, mille leiab VTL-i kodulehelt [tellimuste vormid](#) alt.

Proovide laborisse saatmine

Haudmekärg ning langetis hoitakse laborisse saatmiseni jahedas või ca 4°C, mesilased ja kahtlased putukad hoitakse külmutatult, laborisse saadetakse jahedas (soovitavalt termokastis ja külmkehadega).

ANALÜÜSI TEOSTAMISE AEG

1–2 tööpäeva.

ANALÜÜSIMEETODID

Analüüs	Meetod	Tulemuse väljendamine
<i>Varroa</i> lestade määramine	Proovi eeltöötlus sõltuvalt materjalist. Makroskoopiline, vajadusel mikroskoopiline uuring	<i>Varroa</i> ... leiti / ei leitud
<i>Varroa</i> lestade arvuline määramine	Mesilaste eeltöötlus loputusmeetodil ja makroskoopiline uuring. Tüüpilise morfoloogiaga lestade loendamine	<i>Varroa</i> lestade arv mesilaste kohta
<i>Nosema</i> spp. määramine	Mesilaste tagakeha suspensiooni mikroskoopiline uuring	<i>Nosema</i> spp. leiti / ei leitud
<i>Nosema</i> spp. spooride arvuline määramine	Mesilaste tagakeha suspensiooni mikroskoopiline uuring loenduskambris ning spooride loendamine	... spoori/mesilase kohta
<i>Acarapis woodi</i> määramine	Mesilase lahang ja trahheede mikroskoopiline uuring <i>A. woodi</i> lestade suhtes	<i>A. woodi</i> leitud / ei leitud
<i>Malpighamoeba mellificae</i> määramine.	Mesilaste tagakeha suspensiooni mikroskoopiline uuring	<i>Malpighamoeba mellificae</i> leiti / ei leitud
Kärje-, haudme- ja mesilaste kahjurid.	Kahjuri liigiline määramine/identifitseerimine	/Tuvastatud kahjuri nimetus/

Arvuliste tulemuste tõlgendamine

TÄIENDAV INFO JA KONTAKTID

Patoloogia labor, tel. 738 6123

Koostatud: 04.10.2019

Koostanud: Age Kärssin